

# HØGSKOLEN I SØR-TRØNDELAG

Høgskoleadministrasjonen

## NOTAT

|                                |                       |
|--------------------------------|-----------------------|
| <b>TIL:</b> Høgskolestyret     | <b>Dato:</b> 13.06.03 |
| <b>FRA:</b> Høgskoledirektøren | <b>Arkiv:</b> 03/1046 |
|                                | <b>HS-sak:</b> 062/03 |

---

## SAK: LÆRINGSMILJØUTVALG

---

### Tidl. sak(er):

### Kopi til:

**Vedlegg:** Notat fra høgskoledirektøren, datert 23.04.03.  
Høringsuttalelse fra Avdeling for teknologi, datert 30.04.03.  
Høringsuttalelse fra Avdeling for helse- og sosialfag, datert 14.05.03.  
Høringsuttalelse fra Studentparlamentet, datert 27.05.03.

### Bakgrunn

Nye bestemmelser i lov om universiteter og høyskoler, § 44, gir institusjonenes styre et ansvar for at læringsmiljøet på institusjonene er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Det skal etableres et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene blir gjennomført. Læringsmiljøutvalget skal være på plass til studiestart høsten 2003.

Loven slår fast at styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø, herunder fysisk og psykisk arbeidsmiljø. Det gis ikke i loven noen nærmere definisjon av begrepet læringsmiljø, men i Utdannings- og forskningsdepartementet benyttes følgende definisjon:

*"Læringsmiljø er alle faktorer som kan påvirke studentene i en studiesituasjon."*

Lovteksten synes primært å være opptatt av fysisk og psykisk arbeidsmiljø (HMS-tilnærming), mens departementet i kommentarene presiserer at et helhetlig læringsmiljø omfatter både faglige, sosiale og velferdsmessige forhold.

Læringsmiljøutvalgets oppgaver er i hovedsak fastslått i punkt 3 i lovens § 44:

- Bidra til at bestemmelsene i punkt 1 og 2 blir gjennomført.
- Delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø.
- Følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd.
- Styret kan pålegge andre oppgaver.

Når det gjelder utvalgets størrelse, er det ikke lagt noen føringer i loven. Det er imidlertid slått fast at:

- Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget.
- Utvalgets leder velges for ett år av gangen, vekselvis fra studentene og de tilsatte.

### Høring

Høgskoledirektøren utarbeidet et notat om læringsmiljøutvalg, med forslag til mandat og sammensetning, og sendte ut på høring til avdelingene og Studentparlamentet. Det kom inn

tre høringsuttalelser, fra Avdeling for teknologi, Avdeling for helse- og sosialfag og fra Studentparlamentet. Høgskoledirektørens forslag til mandat var dette:

1. Læringsmiljøutvalget skal ta opp saker som angår studentenes totale læringsmiljø og som ligger innenfor institusjonens kontrollsfære. De enkelte deler av virksomheten og enkeltstudenter/- ansatte kan be om å få tatt opp slike saker i Læringsmiljøutvalget.
2. Læringsmiljøutvalget har et spesielt ansvar for å påse at følgende bestemmelser i lovens § 44 blir gjennomført:

1) fysiske forhold

- At lokaler, adkomstveier, trapper m.v. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives.
- At lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklima og luftkvalitet.
- At lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige.
- At lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås.
- At virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges.
- At tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse.
- At lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.
- At læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn.
- At læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

2) Psykososiale forhold i den tiden studentene er tilknyttet institusjonen.

C) Velferds- og studentsosiale forhold.

Læringsmiljøutvalget skal kunne påpeke og foreslå holdningsskapende tiltak for å få til gode relasjoner mellom studentene og mellom studenter og ansatte på lærestedet.

3. Læringsmiljøutvalgets arbeid skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne systemer for kvalitetssikring.
4. Læringsmiljøutvalget er ikke en iverksettende enhet, og alle forslag /vedtak om konkrete tiltak må oversendes styret eller høgskoledirektøren.
5. Læringsmiljøutvalget skal rapportere årlig til styret, som har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Referat fra LMUs møter skal sendes styret til orientering.

Utvalgets mandat revideres etter ett år.

Høgskoledirektørens forslag til sammensetning av utvalget var dette:

- Høgskoledirektør eller den han bemyndiger
- Teknisk sjef
- Leder fra én av avdelingene
- 3 studenter

Det foreslås at Studentparlamentet selv oppnevner de tre studentmedlemmene.

### **Kommentarer fra Avdeling for teknologi**

Avdeling for teknologi har ingen kommentarer til forslag til mandat. Den eneste innvendingen går på at det kunne vært et større innslag fra faglig side i utvalget. Samtidig ønsker ikke avdelingen et for stort utvalg, og støtter dermed forslag til sammensetning. Avdelingen går ut fra at utvalget benytter seg av de øvrige utvalg ved høgsolen som arbeider med studiekvalitetssaker ved behov.

Høgskoledirektøren slutter seg til siste bemerkning fra AFT, og vil ta dette eksplisitt med i vedtaksforslaget.

### **Kommentarer fra Avdeling for helse- og sosialfag**

Avdeling for helse- og sosialfag er i sin høringsuttalelse opptatt av at et helhetlig læringsmiljø omfatter både faglige, sosiale og velferdsmessige forhold, og at dette må ivaretas bedre når HiST nå oppretter et LMU. Avdelingen mener at forslaget til sammensetning av utvalget ikke ivaretar mandatets punkt 1, nemlig utvalgets ansvar for å se på studentenes totale læringsmiljø. Sammensetningen ivaretar heller ikke oppgaver/funksjoner knyttet til system for kvalitetssikring som høgsolen arbeider med. AHS mener at utvalgets oppgaver, funksjon og mandat må vurderes i henhold til utformingen av system for kvalitetssikring.

Høgskoledirektøren ser avdelingens bekymring i forhold til utvalgets oppgaver knyttet til det totale læringsmiljøet. En ønsker imidlertid ikke et større utvalg, da det vil kunne føre til økt byråkratisering og også vanskeligheter med å finne medlemmer til utvalget.

Høgskoledirektøren har foreslått at ett av medlemmene i utvalget skal være leder ved én avdeling, og denne vil da kunne ivareta den faglige siden. Når det gjelder LMU sett i forhold til utformingen av system for kvalitetssikring, må dette være en prosess som pågår kontinuerlig. I og med at system for kvalitetssikring fortsatt ikke er på plass, kan en vanskelig ta noe særlig hensyn til det ved opprettelsen av læringsmiljøutvalget.

### **Kommentarer fra Studentparlamentet**

Studentparlamentet mener at punkt B, psykososiale forhold, i forslag til mandat er for diffust, og det ønskes en utdyping av dette. Studentparlamentet foreslår at HiST engasjerer en psykolog/sosionom som kan være en rådgivende instans for studenter og LMU. Alternativet er å gå inn i et samarbeid med psykososial helsetjeneste ved SiT (Studentsamskipnaden i Trondheim).

Høgskoledirektøren vil her påpeke at alle studenter i Trondheim er omfattet av psykososial helsetjeneste, og det vil ikke være hensiktsmessig for HiST å opprette en egen tjeneste på dette feltet. Ved å gi SiT fast observatørstatus i utvalget, mener høgskoledirektøren at dette feltet er ivarettatt.

Studentparlamentet kommenterer at studentrepresentantene i LMU skal lønnes etter statens satser, og når leder av utvalget er student, skal denne få en kompensasjon på kroner 100,- ekstra pr. time. Videre mener Studentparlamentet at studentrepresentantene må få opplæring.

Høgskoledirektøren går i mot forslaget om betaling av studentrepresentantene. Andre verv er heller ikke betalt, og en ønsker ikke å gjøre noe unntak her. Høgskoledirektøren ser behovet for opplæring, og vil sørge for at dette blir gitt.

Studentparlamentet trekker inn studiekvalitetsutvalgene, og kommer med forslag til sammensetning av disse.

Høgskoledirektøren kan ikke se at en i denne saken kan gjøre noe med studiekvalitetsutvalgene, da det er en annen sak. Når både læringsmiljøutvalget og et system for kvalitetssikring er kommet på plass, er det naturlig å anta at disse vil sameksistere og at det vil finnes sentrale kontaktpunkter mellom dem, men det er vil ikke være hensiktsmessig å legge føringer for dette nå.

Under LMUs mandat vil Studentparlamentet tilføre et punkt om undervisningsforhold, og trekker spesielt fram studentenes rettssikkerhet.

Undervisningsforhold er en opplagt del av det totale læringsmiljøet, og høgskoledirektøren mener det ikke er nødvendig å ha dette som eget punkt.

Studentparlamentet foreslår av utvalgets mandat skal revideres innen utgangen av 2004, og Høgskoledirektøren støtter dette forslaget.

### **Høgskoledirektørens vurdering**

Høringsuttalelsene er gode og gjennomarbeidede og har gitt viktige innspill til arbeidet med læringsmiljøutvalg. En ønsker et utvalg som er effektivt, rasjonelt og hensiktsmessig, og en vil av den grunn forsøke å begrense utvalgets størrelse. Det er viktig å være bevisst på at LMU skal fungere i samspill med andre utvalg ved høgskolen, og også trekke veksler på det arbeidet som gjøres ved høgskolen for øvrig, og særlig innen studiekvalitetssikring.

### **Forslag til vedtak**

#### **1. Læringsmiljøutvalgets mandat**

- 1) Læringsmiljøutvalget skal ta opp saker som angår studentenes totale læringsmiljø og som ligger innenfor institusjonens kontrollsfære. De enkelte deler av virksomheten og enkeltstudenter/- ansatte kan be om å få tatt opp slike saker i Læringsmiljøutvalget.
- 2) Læringsmiljøutvalget har et spesielt ansvar for å påse at følgende bestemmelser i lovens § 44 blir gjennomført:

##### A. Fysiske forhold

- At lokaler, adkomstveier, trapper m.v. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives.
- At lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet.
- At lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige.
- At lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås.
- At virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges.
- At tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse.
- At lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.
- At læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn.
- At læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

##### B. Psykososiale forhold i den tiden studentene er tilknyttet institusjonen.

##### C. Velferds- og studentsosiale forhold.

Læringsmiljøutvalget skal kunne påpeke og foreslå holdningsskapende tiltak for å få til gode relasjoner mellom studentene og mellom studenter og ansatte på lærestedet.

- 3) Læringsmiljøutvalgets arbeid skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne systemer for kvalitetssikring.
- 4) Læringsmiljøutvalget er ikke en iverksettende enhet, og alle forslag /vedtak om konkrete tiltak må oversendes styret eller høgskoledirektøren.
- 5) Læringsmiljøutvalget skal rapportere årlig til styret, som har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Referat fra LMUs møter skal sendes styret til orientering.

Læringsmiljøutvalgets mandat skal revideres innen utgangen av 2004.

## 2. Læringsmiljøutvalget skal bestå av:

- Høgskoledirektør eller den han bemyndiger
- Teknisk sjef
- Leder fra én av avdelingene
- 3 studenter
- 1 observatør fra Studentsamskipnaden

Studentparlamentet oppnevner selv tre - 3 - medlemmer til utvalget. Avdelingsvis fordeling bør tilstrebes. Studentrepresentantene oppnevnes for ett år av gangen.

Tilsatte representanter oppnevnes for ordinær valgperiode (4 år). Styret oppnevner.

Ledervervet i utvalget veksler hvert år mellom de tilsatte og studentene.

SiT foreslås som fast observatør i Læringsmiljøutvalget, med talerett og forslagsrett, men uten stemmerett.

Utvalget står fritt til å innkalle andre til å redegjøre på møtene.

## 3. Høgskoledirektøren er ansvarlig for opplæring av studentrepresentantene i utvalget.